

Asia: VN/12528/2019

Lausuntopyyntö osallisuustyöryhmän vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevista ehdotuksista

Lausunnonantajan tausta

1 Lausunnonantaja on

Kunta tai kuntayhtymä

Mikä

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Eksote)

Työryhmän ehdotukset kokonaisuutena

2. Voidaanko työryhmän ehdotuksilla vahvistaa vammaisten henkilöiden osallisuutta heitä koskevien palveluiden asiakasprosesseissa? (Raportin luku 2, s. 14-47)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Osallisuutta vahvistaa mm. työryhmän ehdotukset asiakassuunnitelman sisällön tarkennuksista.

3. Voidaanko työryhmän ehdotuksilla vahvistaa vammaisten henkilöiden oikeutta yksilöllisiin tarpeisiin perustuviin palveluihin? (s. 14-47)

Kyllä pääosin

Vapaamuotoiset perustelut

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain soveltamisen yhteensovittamista korostettava. Edelleen vammaislakien yhdistämisessä kiinnitettävä huomiota nykyisen erityishuoltolain turvaamiin oikeuksiin sekä vaihtoehtoisten kommunikaatiotapojen käyttömahdollisuuksien varmistamiseen.

1 § 1 momentin 3 kohta

4. **Kannatatteko ehdotettua muotoilua, jonka mukaan lain tarkoituksena olisi tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista? Rauenneessa hallituksen esityksessä käytettiin termiä itsenäinen suoriutuminen itsenäisen elämän sijaan. (s. 14)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

1 § 1 momentin 4 kohta

5. **Kannatatteko vammaisen henkilön edun lisäämistä palvelujen turvaamista koskevaan kohtaan? (s. 14)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

1 §:n perustelut

6. **Kannatatteko 1 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 19-27)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Muutosehdotukset korostavat vammaissopimuksen velvoitteita. Kirkastaa lakia soveltaville osallisuuden käsitettä.

3 §:n 3 momentti

7. **Kannatatteko lisäysehdotusta, jonka mukaan vammaisella henkilöllä olisi oikeus käyttää hänelle soveltuvaa kommunikointikeinoa hänen osallisuutensa ja osallistumisensa tukemiseksi? (s. 15)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Varmistaa henkilön osallisuutta ja osallistumista vammaissopimuksen sekä perustuslain hengen mukaisesti.

8. **Kannatatteko lisäysehdotusta, jonka mukaan vammaista henkilöä olisi tarvittaessa tuettava tiedon saannissa sekä oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa? (s. 15)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

3 §:n perustelut

9. Kannatatteko 3 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s.27-32)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Asiakassuunnitelman toteutumisen seurannan varmistaminen luo turvaa ja luottamusta päätöksentekoon sekä varmistaa tehtyjen päätösten vaikuttavuutta. Kiinnitetty huomiota lasten ja nuorten kuulumista sekä heidän mielipiteidensä huomioimista heitä koskevissa asioissa.

4 § Palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma

10. Työryhmä ei ehdottanut palvelutarpeen arviointia ja asiakassuunnitelmaa koskevaan pykälään muutosta. Oletteko samaa mieltä siitä, että muutosta ei tarvita (s. 15)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Sosiaalihuoltolain § 39, 41, 42 ovat hyvin perustellut.

4 §:n perustelut

11. Kannatatteko 4 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 32-35).

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Monialaisen yhteistyön tärkeyden korostaminen. Kannatettavaa olisi velvoite jonkinasteiseen kokoomasuunnitelmaan, jolloin kokonaisuus ja muuttuvien palvelutarpeiden seuranta pysyy hallinnassa.

5 § 1 momentti

12. Kannatatteko ehdotusta siitä, että vammaisen henkilön palveluja koskevat päätökset olisi tehtävä toistaiseksi voimassa oleviksi tietyin edellytyksin? (s. 16)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Koska vammaisten henkilöiden tarpeet usein pitkäaikaisia, luovat toistaiseksi voimassaolevat päätökset turvaa ja luottamusta. Palvelutarve on joka tapauksessa aina arvioitava uudelleen tilanteiden/tarpeiden muuttuessa, jolloin tarvittaessa tehdään uusi päätös, jolla voidaan myös tarpeettomiksi todetut palvelut ja niitä koskevat päätökset kumota.

- 13. Ovatko määräaikaisen päätöksen edellytykset, joiksi ehdotetaan henkilön omaa etua, yksilöllistä tilannetta tai palvelun luonnetta, määritelty tarkoituksenmukaisesti? (s. 16)**

Osittain

Vapaamuotoiset perustelut

Jotta säädös toteutuisi tarkoitetulla tavalla, tulisi lain perusteluissa ja soveltamisohjeissa olla esimerkkejä siitä milloin määräaikaisuus on perusteltua esim. kuntoutuksellisista näkökulmista tai lapsen kehityksen näkökulmista.

5 § 2 momentti

- 14. Kannatatteko ehdotusta siitä, että asiakkaan esittämästä avun ja tuen tarpeesta tai palvelun toteuttamistavasta voitaisiin poiketa vain perustellusta syystä, joka olisi kirjattava päätökseen? (s.16)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

5 § 3 ja 4 momentit

- 15. Kannatatteko vammaisen henkilön perheen ja läheisten tukemista koskevia ehdotuksia? (s. 16)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

- 16. Kannatatteko 5 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s.35-44)**

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Antavat tukea lain soveltajalle.

36 § Palvelutarpeen arviointi

17. Kannatatteko palvelutarpeen arviointia koskevaan pykälään tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 17)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

18. Kannatatteko 36 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s.44-45)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Varmistaa lakien yhteensovittamista.

39 § 1 momentti

19. Kannatatteko ehdotettua lisäystä, jonka mukaan asiakassuunnitelma olisi laadittava yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa omaisen, läheisen tai muun asiakkaan edustajan kanssa? (s. 18)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

39 § 2 momentti

20. Kannatatteko ehdotettua lisäystä siitä, että asiakassuunnitelma sisältäisi asiakkaan ja tarvittaessa asiakkaan läheisen ehdotuksen palveluiden tuottamistavasta, jolla voidaan parhaiten vastata asiakkaan tarpeisiin? (s.18)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Palvelun vaikuttavuuteen merkittävästi vaikuttava seikka.

21. Kannatatteko ehdotusta, että pykälään lisättäisiin arvio asiakkaan vahvuuksista ja voimavaroista sekä toimintakyvystä? (s.18)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

Asiakkaan kanssa yhdessä tehty arvio vahvuuksista, voimavaroista ja toimintakyvystä tukee asiakassuunnitelman ja sen mukaisten palvelujen oikea-aikaisuutta ja vaikuttavuutta sekä asiakkaan omaa sitoutumista suunnitelmaan.

22. Kannatatteko ehdotettuja lisäyksiä asiakkaan läheisen näkemyksen huomioon ottamisesta asiakassuunnitelmaa laadittaessa? (s. 18)

Kyllä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Tarvittaessa ja asiakkaan oma mielipide huomioiden.

39 §:n perustelut

23. Kannatatteko 39 pykälän perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia? (s. 45-46)

Kyllä

Vapaamuotoiset perustelut

-

Kähkönen Mari
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi